

Ellen Strömberg *Vi ska ju bara cykla förbi* (Schildts & Söderströms 2022)

VAD? Ellen Strömbergs *Vi ska ju bara cykla förbi* är en roman om kompisarna Malin och Manda, om att bli vuxen och om att längta efter att något spännande ska hända i ens liv.

FÖR VEM? Uppgifterna riktar sig till elever i åk 7-9 under ledning av en vuxen.

HUR? Vi rekommenderar varmt att läraren läser boken före lektionen och skaffar några exemplar till klassen. Förhoppningsvis får eleverna lust att läsa boken efter att de själva har skapat kring den.

VARFÖR? Boken handlar om att växa upp och reflektera över sin identitet. I den första uppgiften, ”GUNGAN I LEKPARKEN”, får eleverna fundera på vad som är viktigt för människor i olika ålder och skriva poesi om detta. Att skapa en lekfullt stressig situation resulterar ofta i att alla kastar sig in i skrivandet, och i den andra uppgiften, ”FEMTONMINUTERSTEXTEN”, får eleverna testa på att skriva på tid.

GUNGAN I LEKPARKEN

I första kapitlet sitter Manda och hennes kompis Malin i varsin gunga i lekparken. Gungor och lekparker används ofta i böcker och filmer som en symbol för barndom. Diskutera vad som är viktigt för människor i olika ålder. Vad är viktigt för småbarn? Vad är viktigt för tonåringar? Vad är viktigt för vuxna? Vad är viktigt för pensionärer? Kom ihåg att både konkreta och abstrakta saker kan vara viktiga.

Nu får eleverna skriva dikter där sådant som är viktigt för människan i olika skeden av livet står i fokus. Gungan används som knutpunkt i dikten. Börja varje rad i dikten på samma sätt för att skapa effekt. Eleverna använder alltså samma introducerande rader, men fyller i tankarna själv.

Modell:

Tvååringen sitter i gungan och tänker...

Sjuåringen sitter i gungan och tänker...

Trettonåringen sitter i gungan och tänker...

Artonåringen sitter i gungan och tänker...

Femtioåringen sitter i gungan och tänker...

Nittioåringen sitter i gungan och tänker...

FEMTONMINUTERSTEXTEN

Ibland är det lättare att komma igång om man skriver på tid. Då hinner man inte tänka för mycket och kan skriva utan självkritiska spärrar. Har man både tidspress och några ord som absolut måste finnas med i texten är det ännu lättare att skriva. Man satsar helt enkelt allt på uppgiften och glömmer att vara kritisk.

Kapitelrubrikerna i *Vi ska ju bara cykla förbi* är väldigt snygga, det är fina ord och fraser. Använd dessa ord och fraser för att komma igång! Börja med att läraren bläddrar i boken och läser upp samtliga kapitelrubriker. Associera och diskutera om någon rubrik känns extra fin eller svårtolkad. Sedan är det dags för själva uppgiften, att skriva en text på femton minuter med kapitelrubrikerna som utgångspunkt. Allt annat får man bestämma själv: genre, stil, ton och berättarperspektiv.

Rubrikerna kan användas på två olika sätt.

Alternativ A är att eleverna själva väljer sju kapitelrubriker och fritt använder sig av dessa i sin femtonminuterstext, huvudsaken är att alla sju måste finnas med.

Alternativ B är att välja fyra kapitelrubriker och använda dem i femtonminuterstexten på följande sätt: en kapitelrubrik används som rubrik, en annan kapitelrubrik inleder texten, en kapitelrubrik används i textens vändpunkt och den fjärde kapitelrubriken avslutar texten. I detta fall är det bra att läraren anger tiden (fem minuter för att skriva rubrik och introducera konflikten, sju minuter för att stegra konflikten och skapa vändpunkten, tre minuter för att avrunda texten).

Ett urval av kapitelrubrikerna (man kan naturligtvis böja ord eller skriva med liten bokstav om det behövs för att få in kapitelrubrikerna i texten):

<i>En romans</i>	<i>Följa John</i>
<i>Stretdance</i>	<i>Megafest</i>
<i>Natur-Hitler</i>	<i>Inga vanliga regler</i>
<i>All cops are bastards</i>	<i>Blåljus</i>
<i>Hundra år av ensamhet</i>	<i>Utegångsförbud</i>
<i>Ett-noll</i>	<i>Glassplitter och solglasögon</i>
<i>Slynslakt</i>	<i>Mitt nya coola jag</i>
<i>Som ett barnprogram</i>	<i>En brinnande telefon</i>
<i>Två fester och noll inbjudningar</i>	<i>Nylackade naglar</i>
<i>Fräs i näsan</i>	<i>Årets ingenting</i>
<i>Sorry Mandy</i>	<i>Pedofilpräster och tacos</i>
<i>En arg sourcream and onion-fisk</i>	<i>En bror från en annan mor</i>
<i>Din och min</i>	<i>Bästa bilden nånsin</i>
<i>Ett slags pirr</i>	<i>Nätter av vända</i>
<i>Upp och ner</i>	<i>Skallgångskedjan</i>
<i>En tyst minut</i>	

Efter femton minuter kan man redigera texten om man vill, läsa upp texterna för varandra eller kanske fortsätta på berättelsen i alternativ A?